

עין משפט
גור מצוה

מח:

שור שנגח את הפרה פרק חמישי בבא קמא

מסורת הש"ס

א) (לעיל כח: א) (ב) (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ) (כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)

הגרות הב"ח
א) (ב) (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ) (כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)

גליון הש"ס

גם ר"ה'ן היא ראב"ד
ב"ה'ן קשה לי לא להיחל
א"ר'ן כן בספר משולם
ברשות חזק טפר שלם לעיל
דף ס ע"א וי"א למא' לר"ן
לנמדח מנה דלמא' ר"ע כן
בסוף וגם הי"ל למא' לר"ן
בקולור ר"ע היא דלמא' סה'
משולם כופר שלם ברשות
הניחק ור"ע:

שניהם ברשות. פ"ה כגון ברה"ר שלם ברשות כגון שניהם רשעים
ברה"ר וקשה דהיינו מתניחין בפרק המניח (לעיל דף זכ.)
וגרסא לפרש כגון שנגחם לאחר שזכה שאלם ברשות או ברשות דאית
ליה לאסקויה אדעתיה כמו שנתנו לו רשות כמו כן נמנו לאחר רשות

שניהם ברשות או שניהם שלא ברשות הויקו
זה את זה חייבין הויקו זה בזה פטורין טעמא
דשניהם ברשות או שניהם שלא ברשות אבל
אחד ברשות ואחד שלא ברשות דברשות
פטור שלא ברשות חייב: נפל לבור והבאיש
מימיו חייב: אמר רבא ילא שנו אלא שהבאיש
בשעת נפילה אבל לאחר נפילה פטור מ"ט
הוי שור בור ומים כלים ולא מצינו בור שחייב
בו את הכלים הנחא לשמואל דאמר: כל
חקלה בור הוא אלא לרב דאמר עד דמפקד
ליה מאי איכא למימר אלא אי איתמר הכי
איתמר אמר רבא לא שנו אלא שהבאיש
מגופו אבל הבאיש מריחו פטור מאי טעמא
גרמא בעלמא הוא וגרמא בעלמא לא
מיחייב: היה אביו או בנו לתוכו משלם
את הכופר: ואמאי הא תם הוא? אמר רב
במועד ליפול על בני אדם בבורות עסקינן
א"ה בר קלמא הוא אמר רב יוסף ירחא
ירוקא ונפל שמואל אמר: הא מני ר' יוסי
הגלילי היא דאמר תם משלם חצי כופר עולא
אמר ר' יוסי הגלילי היא דאמר כר' טרפון
דאמר קרן בחצר הניזק נזק שלם משלם
ה"נ כופר שלם משלם בשלמא לעולא היינו
דקתני היה אביו או בנו לתוכו אלא לשמואל
מאי איריא אביו או בנו אפילו אחר נמי
אורחיה דמילתא קתני: ואם הכניס ברשות
בעל חצר חייב [ב"ר]: איתמר רב אמר הלכתא
כת"ק ושמואל אמר הלכתא כרבי תנו רבנן
כנוס שורך ושמרו הויק חייב הויק פטור
כנוס שורך ואני אשמרנו הויק חייב הויק
פטור הא גופא קשיא אמרת כנוס שורך
ושמרו הויק חייב הויק פטור טעמא דא"ל
שמרו דחייב בעל השור ופטור בעל חצר הא
סתמא חייב בעל חצר ופטור בעל השור
דבסתמא מקבל עליה נטירותא אימא סיפא
כנוס שורך ואני אשמרנו הויק חייב הויק
פטור טעמא דאמר ליה ואני אשמרנו הוא
דמחייב בעל החצר ופטור בעל השור הא
סתמא חייב בעל השור ופטור בעל חצר
דבסתמא לא מקבל עליה נטירותא אתאן
לרבי דאמר עד שיקבל עליה (ט) נטירותא בעל
הבית לשמור רישא רבנן וסיפא רבי א"ר
אלעזר תברא מי ששנה זו לא שנה זו רבא
אמר כולה רבנן היא אידי דנסיב רישא
שמרו תנא סיפא ואני אשמרנו רב פפא אמר
כולה רבי היא וסבר לה כר' טרפון דאמר
קרן בחצר הניזק נזק שלם משלם הלכך אמר
ליה שמרו לא מקני ליה מקום בחצר והויא
ליה קרן בחצר הניזק וקרן בחצר הניזק משלם
נזק שלם לא אמר ליה שמרו אקניו אקני

כא א מ"י פ"ה מהל' טוול
ומזיק הלכה או וכו'
הלכה ג ועי'ן הכנסת
ובמ"מ סתם עי'ן ע'
טושי"ע מ"מ מ"י שם
ספ"ק ו' טושי"ע ח"מ ספ"ק
ה':
בח ב מ"י פ"ה מהלכות
טוקי פתוח הלכה ה'
ועי'ן הכנסת וכמ"מ סתם
ע"ש סה טושי"ע ח"מ ספ"ק
שם ספ"ק ד':
כ"ב ג ד מ"י פ"י ס'
הלכה י' שם ס':
ל ה מ"י פ"ה מהלכות
טוקי פתוח הלכה ג סתם
ס' טור ש"ע ח"מ ספ"ק
סה ספ"ק ג':
לא ו' ד מ"י פ"ד מהל'
טוול ומזיק הלכה א ג'
סתם פתוח הלכה ג סתם
ספ"ק סתם ספ"ק ה':

דחוא ירוקא ונפל. רש"י מוקי
הויק דהיה מתחלק
בכותל ג' פעמים הראשונים לא
היתה כוונה להחמיק אלא כוונה
להפיל על האדם ופטור דקתני תם
אך אחרונה שהיתה להחמיק
והראשונה אהו שנתעה מתוך כך
מועד ובהך אחריתא חשיב ליה משונה
קלת שהרג בנפילת הכותל ולכן לא
נחשב מועד אלא מחמת הראשונה
זוהו דוחק לחשיב משונה מה שעושה
לנפשו לאכול ירוקא או להחמיק
(ט) וגם סימנה הוא לומר דהוי מועד
בהפלת כותל אחרונה שהיתה שלא
כוונה על ידי הראשונה שהיו כוונה
ולפירושו י"ל דהא דקאמר הכא
במועד ליפול על בני אדם בבורות
לא הזכיר בני אדם אלא כשזיל
אחרונה דבג' הראשונות לא חיישין
אלא שהיה מועד ויעשה אורחיה
להפיל ע"מנו כבוד לאכול הויק:
ושמואל אמר הלכתא כרבי.
לכאורה נראה להלכתא
כשמואל דניי ור"ע דרבא קאמר
לעיל הכניס שורו לאחר צעל הבית
שלם ברשות ומפר זו בורות שמיין
ומערות צעל השור חייב בנזקי חצר
אשמת אכל ברשות פטור ואי כרבי
אפי' ברשות חייב דלרבי סתמא
חייב צעל השור וכולה סוגיא דלעיל
מסקי רבא כרבנן ואפי' נטרו ברות
ואפי' חזק ע"מנו:

טעמא דאמר ליה שפרו. כולה
קרן סוגיא כרבה דלעיל
דל"ר זירא לא קשה כלל רישא לסיפא
וכולה רבי היא והוי סתמא שניהם
פטורין בין ברישא בין בספא דאין
כל אחד מקבל עליו שמירת חצירו
ולרבנן הא סתמא שניהם חייבים:
אימא סיפא כו. הכא לא משני
נעשה כדמשני בפרק
קמח דקדושין (דף ה:) גבי נתן
הוא י"ואמרה היא מקודשת נתנה
היא י"ואמר הוא אין מקודשת משום
דהכא אית ליה שניא אחריתא
דקאמר חנניה אכל תם ליה למימר
חנניה דליכא פלוגתא במילתא:
חמרתא

ליה מקום בחצר והויא ליה חצר השותפין וקרן בחצר השותפין אינו משלם
אלא חצי נזק: **מתני'** ישור שהיה מתכוין לחבירו והכה את האשה ויצאו
ילדיה פטור מרמי ולדות' וואדם שהיה מתכוין לחבירו והכה את האשה ויצאו
ילדיה משלם דמי ולדות כיצד משלם דמי ולדות' ישמין את האשה כמה היא
יפה עד שלא ילדה וכמה היא יפה משילדה אמר רבן שמעון בן גמליאל
א"כ

דקטל וערק א"כ בשאין ממירין את
השור אי נמי שהחמו וזממי וזממין
אכל זה לא עלה מן הבור מאליו
ולכא למימר ערק ולא אין ממירין
ולא חזמו דמילתא דאית ליה קלא
היא: דחוא ירוקא. עשב על פי
הבור ובה לאכול ונפל דאך נפילה
לא איכיון ומיהו כופר שלם כוונה
משלם בנפילה אחרונה ואע"פ שאין
השור כסקילה ושמעינן לרבי ומה
דף (מ.) דאמר פטור מזה ומה
ה"מ במועד לנגיחות כוונה וערק
לאנחא ברשותה (ט) ונגח ד' שלם
כוונה פטור ליה מגזירת הכבוד
דכמי"ה השור יסקל וגם צעליו וגו'
כל זמן שאין השור כסקילה אין
צעלים משלמין כופר אכל זה שלם
היתה זו חייב סקילה כלל אין העדאמו
אלא לכופר שלם על ורגל בחצר הניזק
דלוקמין (מ.) ברגל שדרסה ע"ג מינוק
בחצר הניזק דליכא כופר ברגל ואף
על גב דשלם כוונה הוא ואין השור
כסקילה וה"ל דחוא ירוקא ונפל
תולדה דאין היא דמחבין להנחמ.
וא"מ משונה הוא ואין זו שן כיון
דאיעיד ליה אורחא הוא וללוקמין להך
נפילה אחרונה במתכוין והשור
כסקילה לא מצינן דלגבי כוונה תם
הוא וליכא כופר דהא כל כמה דלא חוי
ירוקא לא אייעיד: **ושמואל אמר.**
לעולם נתם ומתניחין חזי טיפר
קאמר ור' יוסי היא: עולא מוקי
לה נמי נתם וכופר שלם: היינו
דקסני אביו או בנו. דהוי קרן
בחצר הניזק דמשלם כופר שלם
אלא לשמואל דלמא חזי כופר מאי
אירא כו': מי ששנה זו כו. רישא
רבנן וסיפא רבי: כולה רבי היא.
וסיפא דוקא ורישא לא תידוק מינה הא
סתמא חזק חייב דודאי סתמא נמי
הויק חייב חזק פטור והאי דנקט
ושמרו לחיוביה נזק שלם קאמר אש
חזק שורו של צעל חצר הא סתמא
חזי נזק: **מתני'** שור שהיה משכין

לחבירו. הוא הדין למתכין לאשה נמי פטור כדאמרין בפירקין דלעיל (דף מ.) נקי מדמי ולדות ונגמ' א"כ